

Referat – styringsgruppemøte 27. oktober

5. Dette skal vi satse på mot 2040

5.1 Vår framtidsvisjon for Alver

Kva vil vi?

Vi vil at Alver skal vere ein attraktiv stad for å leve, bu, arbeide og skape verdier – og vi vil utvikle heile kommunen.

- Må ha med noko om at vi er eit **nasjonalt tyngdepunkt for vekst og utvikling innan grøn industri**
- Omtal vekst i ambisjonskapittelet – skriv meir rundt det også. Ønskjer positiv utvikling – befolkningsvekst og næringsvekst – vi vil ha inn **40.000** innbyggjarar

Vår framtidsvisjon for Alver er bygd på fire berebjelkar som fortel kor vi skal vere i 2040:

- Alver har attraktive senter og aktive lokalsamfunn.
- Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som Norges fremste industriklynge.
- Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv som er ein drivkraft i samfunnsutviklinga.
- Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstsvilkår og god helse.

Vi vil at innbyggjarar, næringsliv og tilreisande skal ha eit godt liv i Alver. Oppskrifta på «**det gode liv**» er ulik alt etter kven du snakkar med. For nokon er hovudingrediensen eit trygt og godt nabolag, for andre handlar det om spennande jobbmoglegheiter eller nærleiken til fjell og sjø.

Fordelen med kommunen vår er at vi har alle desse kvalitetane.

- Vi har eit internasjonalt næringsliv, som er på full fart inn i **det grønne skiftet**.
- Vi har ein **fantastisk natur**, som er lett tilgjengeleg og inviterer til aktivitet.
- Vi har **levande lokalsamfunn** med ivrige eldsjeler, eit rikt kulturliv og mange tilbod.

Kven er vi?

Pågangsmotet og **dugnadsånd** er noko av det som kjenneteiknar kulturen i regionen vår. Dette er ein unik ressurs, som gjer at vi hevdar oss og får ting til – når vi satsar på noko. Næringslivet vårt på Mongstad er eit eksempel på dette. Korpsmiljøet med fleire av verdas beste korps er eit anna.

Historia vår, naturen vår og ressursane våre er faktisk så unike at verdsarvprogrammet UNESCO har gjort Alver og dei andre kommunane i regionen til eit utstillingsvindauga for resten av verda. Vi er eit **biosfæreområde**. Statusen er både ei anerkjenning og eit ansvar. Med statusen har vi forplikta oss til å utvikle kommunen vår på ein **bærekraftig** måte. Når vi set mål for framtida, må vi ta gode val, som sikrar at også komande generasjonar får nytte og glede av naturen og ressursane våre.

Alver kommune er **ein ny kommune**. Etter samanslåinga mellom Lindås, Meland og Radøy 1. januar 2020, vart kommunen mellom dei største i Vestland fylke – både når det gjeld areal og innbyggjartal. Den stolte og rike arven etter dei tre kommunane er startkapitalen til Alver. Det er viktig for oss å ta vare på og byggje vidare på fortrinna til dei tre gamle kommunane, når vi stakar ut kursen for den nye.

Kva val gjer vi for å oppfylle framtidsvisjonen?

1. Senterutvikling som motor for vekst og utvikling

Vi vil utvikle heile kommunen vår. Vi skal sikre at det blir godt – og attraktivt – å bu og arbeide i alle delar av den nye kommunen. For å få til dette må vi utvikle attraktive senter. Det er viktig for oss at innbyggjarane våre har eit val. Ved å styrke sentera, legg vi både til rette for dei som ønskjer gåavstand til skule, barnehage, fritidstilbod, butikk og andre tilbod – og sikrar samstundes at folk som ønskjer å bu i utkanten har tilbod i nærleiken. Vi vil ha fleire møteplassar som byggjer fellesskap og tilhøyrgheit både til sentera – og på tvers av gamle kommunegrenser. Med denne satsinga blir senterutvikling og senterstruktur ein motor for vekst og utvikling, og vil bidra til aktive lokalsamfunn i heile kommunen.

2. Mongstad som motor for berekraftig industriutvikling

Vi vil satse på Mongstad for vidare vekst og utvikling. Mongstad er allereie eitt av dei største og viktigaste næringsområda i Noreg, og ein viktig drivkraft for andre næringar i kommunen. Når bedriftene på Mongstad gjer det bra, gjer butikkar og bedrifter i andre delar av kommunen det bra. Industrien på Mongstad har ein unik kompetanse som er avgjerande i det grøne skiftet. Vi vil halde på og vidareutvikle posisjonen vår og ta leiartrøya i arbeidet med å utvikle nye, berekraftige og grøne næringar. Vi vil – vi kan – og vi har plass til å satse.

3. Eit rikt kulturliv – eit fundament for det gode liv

Vi vil at kulturlivet skal vere ei kjelde for livskvalitet og aktivitet – for alle. Det frivillige og profesjonelle kulturlivet er eit fundament for det gode liv, limet i aktive lokalsamfunn. Vi vil sikre at innbyggjarane våre kan utfalde seg og møtast på arenaer for kultur, idrett og friluftsliv i heile kommunen. Vi ønskjer å stimulere til at særleg barn og unge kan skape, oppleve, delta og få utvikle evnene og talenta sine.

4. Trygge, friske og livsglade innbyggjarar

Vi vil at innbyggjarane våre skal ha det godt. Vi vil sikre at alle innbyggjarar i kommunen kjenner at dei høyrer til her, kan delta og bidra. Vi vil leggje til rette for at kvar og ein kan skape meningsfylte liv og får den hjelpa og støtta dei treng - frå starten til slutten av livet. Vi vil ha gode oppvekstmiljø med trygge lokalsamfunn, barnehagar og skular. Vi vil sikre at eldre kan bu heime og klare seg sjølv lengst mogleg.

5.2 Våre mål og vegval

Hovudmål 1: Alver har attraktive senter og aktive lokalsamfunn.

Dette vil vi oppnå	Slik skal vi gjere det	Innspel/kommentarar
Ny bustader, handel, tenestetilbod og kontorarbeidsplassar er i hovudsak lokalisert i definerte senter.	Vi skal ha ein tredelt senterstruktur, som skildrar kva rolle og funksjonar dei ulike sentera skal ha. Vi skal byggje vidare på og samle tilbod i sentera. Vi skal ha inkluderande møteplassar og ta vare på natur og friluftsområde i og rundt sentrumsområda. Vi skal utvikle gode bu- og nærmiljø for dei som bur og lever i sentera.	Senter eller senterområde? Rydd i begrepsbruken.
Alver har aktive lokalsamfunn med arbeidsplassar, lags- og kulturliv og busetting i heile kommunen.	Vi skal ha spreidd busetting. Vi skal gjere det lettare å byggje bustad nummer to eller tre på gardsbruk.	...og leggje til rette for bustadbygging også utanfor dei definerte sentera. Nytt mål: Leggje til rette for utvikling og diff. strandsonopolitikk (sikre

	Vi skal auke attraktiviteten ved å leggje betre til rette for fritidsbustader, båtplassar og naust. Vi skal utvikle nærmiljø som inviterer til fysisk aktivitet, deltaking og sosial inkludering. Vi skal ha desentraliserte tenestetilbod. Vi skal støtte opp om eit mangfaldig lags- og kulturliv. Vi skal sikre god internett-tilgang i heile kommunen.	naustbygging, bustad og fritid) – må komme att i prinsipp for arealbruk
Knarvik er eit senter med attraktive tilbod, arenaer og møteplassar for heile regionen.	Vi skal utvikle Knarvik til eit urbant sentrum med tilbod og tenester som naturleg høyrer heime i eit regionsenter. Vi skal utvikle Knarvik med gode koplingar mellom sentrum, sjøen og turterrenget i områda rundt. Vi skal utvikle Knarvik som eit regionalt knutepunkt for kollektivtransport, med	

	effektive og berekraftige tilbod mellom regionen og Bergen sentrum.	
Alver er eit klimavenleg samfunn og rusta til å møte eit klima i endring.	Vi skal planlegge, utvikle og drifte kommunen slik at vi er klar for å handtere framtidige klimarelaterte hendingar. Vi skal gjere enklare for innbyggjarane å gå, sykle, nytte kollektiv og nullutsleppstransport. Vi skal satse på gjenbruk, sirkulærøkonomi, energieffektivisering og reduksjon av klimagassutslepp	<u>Kommentar:</u> Har vi beredskap/plan for episodar tilsvarande Litle Urdalstunnelen (isolerte ei heil bygd)
Alver sikrar naturverdiar og naturmangfald, og tek vare på verdifulle kulturlandskap, kulturmiljø og landbruks- og friluftsområde.	Vi skal ta vare på biologiske mangfald, og forvalte verdifulle område mot fysiske inngrep og utbygging.	Forvalte...mot – viktig at det ikkje framstår som vern. Ny formulering: Aktivt forvalte verdifulle område. Ta vekk kulturlandskap eller landbruk – smør på fleisk.

Hovudmål 2: Alver har eit berekraftig næringsliv med Mongstad som landets fremste industriklynge.

Dette vil vi oppnå	Slik skal vi gjere det	Innspeil/kommentarar
Næringslivet i Alver er mangfaldig og konkurransedyktig.	Vi skal gjere det attraktivt å drive og etablere verksemder og næringsklynger i Alver. Vi skal jobbe for å tiltrekke og utvikle rett kompetanse og arbeidskraft. Vi skal etablere og vidareutvikle samarbeid mellom kommunen, næringsliv, utdannings- og forskingsmiljø om kompetanseutvikling og innovasjon. Vi skal jobbe for å etablere utdanningstilbod knytt til behova i næringslivet vårt. Vi skal bidra til utvikling av nye næringar på område der kommunen og regionen har eit fortrinn, til dømes med Mongstad og helsehuset.	

Mongstad og Fensfjorden er ei leiande nasjonal industriklynge for grøn industriutvikling.	Vi skal samarbeide med bedriftene for å sikre rammevilkår for berekraftig industriutvikling. Vi skal ha byggeklart næringsareal med tilhøyrande infrastruktur.	Flytte strategi om byggeklart næringareal opp til det generelle målet. Mongstad og Fensfjord-området.
Næringslivet i Alver utnyttar potensialet for verdiskaping i sjø og kystnære område.	Vi skal ha oppdaterte arealplanar for sjø og kystnære område. Vi skal aktivt leggje til rette for berekraftig næringsetablering knytt til sjø, kyst og kystnære område.	<u>Spørsmål:</u> Få inn noko om maritime næringar her? <u>Svar:</u> Viktig å vere bransjenøytral i samfunnsdelen.
Arealintensiv næring ligg langs hovudvegnettet.	Vi skal satse på fortetting og utvikling av eksisterande næringsområde med tilrettelagt infrastruktur.	<u>Spørsmål:</u> Open for nye næringar på nye område? <u>Svar:</u> Dette tar vi i arealdelen.
Landbruksnæringa i Alver er aktiv og utviklingsorientert.	Vi skal leggje til rette for aktiv drift av eksisterande landbruksareal. Vi skal støtte utvikling av tilleggsnæringar.	Få med skogbruk? Ny formulering: Vi skal vere ein pådrivar som legg aktivt til rette for aktivt...

Alver er eit attraktivt reisemål.	Vi skal bidra til at reiselivet utnyttar potensialet til å utvikle og byggje opp nye attraktive opplevingar Vi skal støtte lokale reiselivsaktørar, og marknadsføre Alver som reiselivsdestinasjon.	
--	---	--

Hovudmål 3: Alver har eit rikt og inkluderande kulturliv som er ei drivkraft i samfunnsutviklinga.

Dette vil vi oppnå	Slik skal vi gjere det	Innspel/kommentarar
Innbyggjarane i Alver skapar, opplever og deltek aktivt i lokale kultur- og idrettstilbod.	Vi skal ha organiserte tilbod og uorganiserte arenaer som seinkar terskelen for å delta innan kultur og idrett. Vi skal samarbeide med næringsliv og frivilligheita for å få på plass eit regionalt kulturhus og svømmehall. Vi skal styrke kulturskulen som inkluderande og kreativ læringsarena for barn og unge.	Vurdere om (og eventuelt kor) vi skal ta med livssyn? → Kultur-, idretts- og livssynstilbod <u>OBS: Rettskriving</u> • <u>Arenaer</u> • <u>Seinkar</u>

	Vi skal styrke biblioteka si rolle som aktiv formidlar og arena for offentleg samtale og debatt. Vi skal styrke fagområda kunst og scene og det profesjonelle kulturfeltet.	
Frivillig sektor i Alver er mangfaldig og sterk.	Vi skal støtte frivillig sektor slik at dei kan utvikle seg og bidra etter eige ønskje. Vi skal leggje til rette for eit tett samarbeid med frivilligheita for å utvikle gode lokalsamfunn, aktuelle tenester og tilbod til innbyggjarane. Vi skal styrke frivilligsentralen si rolle på følgjande område: • utvikle og koordinere det frivillige arbeidet. • vere eit møtepunkt mellom offentlege tenester og det frivillige organisasjonslivet.	Den – ikkje dei OBS – kulepunkt på dei to siste punkta
Innbyggjarane og besøkande i Alver nyttar naturen til fritid og rekreasjon.	Vi skal sikre at innbyggjarar har tilgang til og kan bruke fjellet, skogen og sjøen.	

	Vi skal legge til rette for nærturar og aktivitetar der folk bur, og gi god informasjon om tilbodet.	
Kulturmiljø og kulturarv vert nytta som ein ressurs for bærekraftig samfunnsutvikling.	Vi skal skape auka medvit om kulturminna våre gjennom formidling og aktiv bruk. Vi skal redusere klimagassutslepp ved å ta vare på, rehabilitere og finne ny bruk for eksisterande bygg. Vi skal vere ein aktiv og medviten nynorskkommune og jobbe målretta med skriftspråk, dialekt- og talemål.	OBS: Rettskriving • Bærekraftig Seier ikkje noko om dei to andre dimensjonane i berekraftsbegrepet (vi har berre strategiar for klimadelen) <u>Strategi 1:</u> Vi skal skape auka medvit – eller vi skal auke medvitet om... <u>Strategi 2:</u> Presiser samanheng – kva bygg gjeld dette (kan ikkje gjeld for <u>alle</u> eksisterande bygg)? Klimagassutslepp → klima- og miljøavtrykk

Hovudmål 3: Innbyggjarane i Alver har god livskvalitet, trygge oppvekstvilkår og god helse. **OBS: Feil nummer**

Dette vil vi oppnå	Slik skal vi gjøre det	Innspel/kommentarer
Innbyggjarane i Alver har ein meiningfylt og aktiv kvardag.	Vi skal ha organiserte tilbod og uorganiserte møteplassar som senker terskelen for å delta, og førebyggjer utanforskap.	Rettskriving: seinkar
Born og unge i Alver har ein trygg oppvekst.	Vi skal ha eit godt psykososialt miljø på alle arenaer der born og unge deltar. Vi skal arbeide aktivt med førebygging og tidleg innsats gjennom tverrfagleg samarbeid og koordinering. Vi skal satse på kvalitet i opplæringa og leggje til rette for at barn og unge opplever meistring, fellesskap og utvikling.	
Innbyggjarane i Alver bur i trygge og gode bustader, tilpassa sin livssituasjon.	Vi skal leggje særleg til rette for innbyggjarar som ikkje bur trygt og godt. Vi skal vidareutvikle Alver Tomteselskap som eit verktøy for bustadsosial utbygging.	<u>Spørsmål:</u> Kva meiner vi med å «bu trygt og godt»? <u>Svar:</u> Kopling mot det bustadsosiale – som kjem i andre planar Administrasjonen må komme med ny, tydelegare formulering? <u>Bustadsosialt mål at innbyggjarane skal kunne</u>

		<u>hjelpe seg sjølv – vi skal ikkje leggje til rette for...</u>
Innbyggjarane i Alver har gode levekår med sosial og økonomisk tryggleik.	Vi skal sikre at flest mogleg kan bidra i arbeidslivet. Vi skal bidra til at utsette born og unge og deira familiar får eit heilskapleg og samordna tenestetilbod. Vi skal bidra til likeverd og likestilling og førebyggje sosiale problem.	
Innbyggjarane i Alver får tenester tilpassa sine behov.	Vi skal involvere innbyggjarane i utviklinga av kommunen og dei kommunale tenestene. Vi skal samarbeide på tvers av fagområde for å koordinere tenester. Vi skal gje god service, ha ei open forvaltning og nytte ulike kommunikasjonskanalar tilpassa ulike behov.	Gode oversiktelege nettsider som gjer at det blir enkelt for innbyggjarane å finne fram... Sjølvhjelpsløysingar Til <u>kommunikasjonskanalar</u>: Må komme fram at det skal vere fysiske alternativ Eit menneske er ikkje ein «kanal» - vi skal vere tilgjengeleg for innbyggjarane våre

	Vi skal ta i bruk fleire digitale verktøy som gjer at innbyggjarar, brukarar og kundar kan hjelpe seg sjølv .	<u>Forslag</u>: Vi skal gje god service og vere tilgjengeleg for innbyggjarane våre... Begrepet service – imøtekommande?
--	--	--

5.3 Slik skal vi jobbe for å nå måla

Alver kommune er ein politisk styrt organisasjon med over **2500** tilsette. For å sikre at vi leverer gode tenester på ein berekraftig måte, må vi – både tilsette og politikarar - heile tida leite etter nye og betre måtar å løyse oppgåvene våre på.

Dette vil vi oppnå	Slik skal vi gjere det	Innspel/kommentarar
Alver kommune er ein attraktiv, trygg og utviklingsorientert organisasjon.	Vi skal ha ein kultur der leiarar og tilsette tar ansvar for å utvikle tenester og organisasjon. Vi skal jobbe målretta med kompetanseutvikling og rekruttering for å sikre rett kompetanse til å løyse framtidige behov og oppgåver. Vi skal leggje til rette for heile stillingar der det er mogleg.	Lage ein eigen strategi for klart språk? Vi skal ha ein heiltidskultur der heile og faste stillingar er hovudregelen/normalen. Vi skal vere ein ja-kommune med positiv haldning til alle/alt... Løysingorientert kommune «Vi er til for innbyggjarane våre...»

	Vi skal forenkle arbeidsprosessar og bruke teknologi/digitalisering til å utvikle tenester og organisasjonen. Vi skal ha eit godt fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.	
--	--	--

Innspel og kommentarar senterstruktur

- Kva med uutbygd, ferdigregulert område som med den nye strukturen ligg «for langt vekk» frå nye senter
Svar: Dette vil binde ny bustadutvikling (ikkje det som allereie er ferdig regulert)
- Treng Alversund vere eit senterområde? Dette området vil ha sin verdi og utvikling uavhengig av status. Ville bytta Alversund med Austmarka.
- Uenig med innspel på Alversund – her snakkar vi om ein akse (Frekhaug, Knarvik, Alversund)
- Vi kan ikkje få alle tenester over alt – viktig at vi byggjer opp tilboda i dei sentera vi får.
- Kan vi tilpasse grensene når vi kjem til KPA – ikkje bruke passar?
Svar: Ja, vi må tilpassa grensene dei lokale forholda.
- Kvifor er Leknes/Hjelmås slått saman i vurderinga? Eikangervåg er ikkje tatt med i vurderinga...
- Kvifor har vi tatt med «delt av ein veg» som ein faktor (på Holme har vi til dømes ein undergang som skal kompensere for dette)
- Får vi eit større handlingsrom om vi listar opp fleire nærsenter
- Vi skapar ei forventning om vi listar opp fleire nærsenter...
- Saknar analyser av potensiale – Leiknes/Hjelmås har til dømes eit stort potensiale
- Kva vil de seie for meg å ikkje høyre til eit senter? Dei 20 %...
Svar: Uansett kor du bor i kommunen skal du ha ein viss køyreavstand til eit nærsenter (kan vi få til noko meir ved å samle tilboda)

- Vi må vere forsiktige å etablere «unaturlege» senter (ref Austmarka). Dei naturlege vegane går mot Alversund – Knarvik – Bergen...
- Kva betyr dette, egentleg? Kan vi komme i ein situasjon der vi går glipp av gode prosjekt fordi vi til dømes ikkje har definert senter på Holme eller på Austmarka...?
- Ein status skapar ei forventning om utvikling
- Betyr dette at vi i framtida skal leite etter nye bustadområde i nærleiken av sentera – ikkje andre plassar?

Svar: Ja, hovudvekten av ny bustadutvikling vil komme i definerte senter